

A stílus maga

Ha jól értem, lenne egy európai góg az amerikai stílusról, a primitívtségéről. Írjuk felül ezt az álláspontot. Jóllehet az amerikai ember többnyire nem New Yorkban lakik, ahogyan a német sem igazán Berlinben, míg a francia persze Párizsban, ők aztán igen. Minden igaz, amit az amerikai közvetlenségről írnak, és erről még a filmjeik sem hamisítanak.

Itt jut az eszembe – és mindjárt megmagyarázom, miért – az az anekdota, miszerint egyszer, még a minisztersége előtti időkben Torgyán doktor úgy kikelt Kuncze ellen, hogy parlamenti beszédét azzal fejezte be, ezzel az emberrel, és a szabad demokrata vezérre emelte húsos ujját, többé nem állok szóba. Az újságírók meg elhűlve látták, hogy a szünetben együtt kvaterkázna a büfében. Na de, Torgyán úr, nem az imént mondta, hogy többé nem áll szóba Kuncze úrral?! Jó, mondtam, de az előbb kért bocsánatot, hangzott a válasz.

Én a magam részéről sokkalta veszélyesebb embernek láttam volt Torgyánt, lásd a közpénzeknek a Fradiba való mutyizása, és a Kosuth-díj odaítélésének sunyi és demagóg kommentárja, amennyiben Petrit és Esterházyt hazafiatlannak minősítette e fess budai kisgazda. Torgyán léggömb volt, de mulatságos. Róla még Mikszáth is tudott volna karcolni ezt meg azt, de például Áder házelnök humorától már őt is mélyeséges melankólia fogta volna el. Mert jöttek a fiatalok, felszegett homlokkal, hihetetlen öntudattal.

Nos, a viselkedés kultúrája történelmi, ha úgy tetszik történelmi tapasztalat, mely évszázadokon át épül, csiszolódik, finomodik. Dehogyan kellene a Kárpát-medencébe a hírhedt amerikai optimizmust exportálni. Nem is működne. Le lehet nézni a húsos derekú, egykor volt párttitkárokat, a szoldíriumbarna kisz-milliomosokat, de aztán a kulturális orientáció jobban leleplez, mint a büntény helyén hagyott fürdőbelépő. A jobboldal társadalmi szolidaritása karöltve grasszált a kirekesztéssel. A baloldal csöndesebb volt, de ravaszabb és munkásabb. Méltóság se itt, se ott. E tizenöt év nagy és keserű tapasztalata, hogy az uralkodó elit képtelen volt fölnőni egy szabad és demokratikus ország kulturális lehetőségeihez.

És hát, őszintén szólva, tojtak az alapokra. A politikát leginkább honmentésnek, és nem szakmának, küldetésnek, és nem szolgáltatásnak tekintették. S ez bizony közméreg volt, mely leszivárgott a hétköznapi különb csatornáiba, családi együttlétekbe, hobbikerti mulatságokba, templomba, iskolába. A köz nem kapott mintát, sőt inkább ellenmintát kapott. Olyan érdes, kellemetlen szelek vetették be magukat a hétköznapi életbe, melyektől fulladozhatott az ember. A magyar már a felszínen is fenyegetve érzi magát. Sötét tekintetek, morgó vállrándítások, odavetett szavak, ingerültség a járandósága az agóra és a piac népének.

Erre gondolok egy tízmilliós nagyvárosban, ahol a mosoly, és az „I am sorry” éppúgy kötelező minimum, mint a levegővétel. Mert tudják, ezzel kezdődik az ember.

DARVASI LÁSZLÓ

A makói Szirbik Bálint muzsikál és tornázik is

Az ország legfiatalabb aikidomestere

zófia, amely a harc elkerülésén, a támadó energiájának elvezetésén alapul. Erről adott számot néhány héttel ezelőtt Budapesten számos magyar aspiránssal együtt a vizsgabizottság előtt, s mint meséli, bár jól felkészült, mégsem lehetett biztos a sikerben. Ám az a pillanat, amikor az ő nevét is felolvasták, mint elsődanos mestert, örökké emlékezetes marad a számára.

Ez nem is csoda, hiszen mióta először betette a lábát az edzőterembe, erre vágyott. Azt mondja, nem lehet semmihez sem hasonlítani azt az érzést, amikor magára veheti a mestert a tanítványtól megkülönböztető fekete övet. Ettől függetlenül úgy érzi, mesterként is tanítvány marad, hiszen a harcművészetekben mindig tovább kell lépni, fejlődni, nincs olyan szint, aminél már nem lehet tökéletesebb a tudás. Már csak azért is folytatni szeretné a gyakorlást, mert szerinte az aikido nem csupán a testet, hanem a szellemet, a jellemet is építi: a Makó Budo Klubban eltöltött tizenhárom év fegyelmre, a figyelem koncentrálására, az ellenfél tiszteletére tanította meg. Bálint úgy véli, e képességeknek a hétköznapi életben is hasznát veszi.

Az ország legfiatalabb danos mestere a nyári szünetben sem pihent: a napokban a budo klub nyári nemzetközi edzőtáborában vett részt. Egyrészt tanult, hiszen Európa számos országából és Magyarország legjelentősebb klubjaiból érkeznek ide ilyenkor vendégek – másrészt tanított: segéd-edzőként közreműködött a nála is fiatalabb generációk tréningjein, segített a budógála bemutatóinak összeállításában. A heti három-négy aikidoedzésen kívül zenét tanul, a Keri tornacsapatának is tagja, angoltól már megszerezte a középfokú nyelvvizsgát, a következő tanévben pedig érettségi-re és felvételi-re készül.

VARGA MÁRTA

Még be sem töltötte a tizennyolcadik életévét, de már megszerezte első danfokozatát Szirbik Bálint (képünkön), a Makó Budo Klub tagja, így ma ő az ország legfiatalabb aikidomestere. Magyarországon még nem volt arra példa, hogy valaki nagykorúvá válása előtt sikeres danvizsgát tegyen, de a kelet-ázsiai harcművészet otthonában, Japánban sem gyakori ez.

Az Erdei Ferenc Kereskedelmi és Közgazdasági Szakközépiskola diákja, Szirbik Bálint egyáltalán nem harcias természet, inkább békés, nyugodt fiatalnak jellemzi önmagát. Bár már óvodáskora óta látogatja a klub edzéseit, még soha nem került olyan helyzetbe, hogy az utcán vagy szórakozóhelyen alkalmazta volna az aikidós tudást. Nem is ezért foglalkozik vele: sokkal jobban érdekli maga a mozgás és a vele együtt elsajátítandó filo-

Csongrád egyetlen szlovák polgára szerint Trianon közös tragédiánk

Sebő László tanár úr a politikát hibáztatja

A nyitrai diáklány megverése és megalázása tanulatlan, barbár emberek tette, de a politika felelős azért, hogy ilyen a kapcsolat a két ország között – véli a csongrádi Sebő László. Ő az egyetlen Csongrádon, aki szlovákként jelentkezett a kisebbségi választás névjegyzékébe. Tótkomlóson született, tizen-négy évesen tanult meg magyarul – ma tolmács és diákcsoportokat kalauzol a Felvidékre, a Magas-Tátrába.

Sajnálatos és érthetetlen, ami a csallóközi diáklánnyal történt Nyitrán, de azt tudnunk kell, hogy mindenütt vannak barbár emberek. A szlovák–magyar viszony elmérgesedéséért a politika és a média is felelős, személyes tapasztalataim tükrében ugyanis képtelenségnek tűnik mindaz, ami az utóbbi napokban lezajlott – fogalmaz az utóbbi napok atrocitásai kapcsán Sebő László. A hatvannégy éves pedagógus Csongrád egyetlen, magát szlovák nemzetiségűnek valló lakosa. Tótkomlóson született, ősei még Mária Terézia idején kerültek a Békés megyei településre. Tizennégy évesen tanult meg magyarul, addig kizárólag szlovákul beszélt. A családban egymás közt még ma is az ősök nyelvén társalognak, ő maga számolni is tótul szokott. Úgy érzi, attól függetlenül, hogy egyedüli szlovákként szerepel a csongrádi kisebbségi névjegyzékben, nincs egyedül származását illetően. Szerinte lakhelyén és a környező településeken is sokan ápolnak szlovák gyökereket.

Sebő László nyugdíjazásáig

Sebő tanár úr szerint a közös történelem tanításával, egymás nyelvének megismerésével javítható lenne a viszony

Fotó: Bíró Dániel

oroszt és földrajzot tanított, szláv nyelvtudását kihasználva tolmácsként vállalt munkát, az utóbbi években pedig leginkább szabadidő- és tábor szervezéssel tölti az idejét. Más tájak mellett például a Felvidékre, a Magas-Tátrába vitt és visz gyerekcsoportokat, de eddig nem érte rossz tapasztalat.

Aki járt a Felvidéken, vagy éppen Erdélyben, meg tud erősíteni abban, hogy a határon túli magyarság jobban ápolja a hagyományokat, mint az anyaországban élők. Szorosabb köteléket szeret-

nének velünk, ez feszültséget szül. Trianon ezért közös tragédiánk, ezt, és az okokat tanítani kellene az iskolákban. Sokan nem értik az összefüggéseket, nem ismerik hazájuk történiáját – mondja Sebő László, aki szerint az, amit a média bemutatott és fölnagyított, jellemzően az emberi butaság megnyilvánulása.

A tanárember szerint van remény a közös nevező megtalálására, hiszen jó példa akad – éppenséggel akár Tótkomlóson is. A háború után sokan a ki- és be-

telepítések áldozatául estek, mégsem mérgesedett el a magyarok és a szlovákok viszonya, köszönhetően annak, hogy ha nem is hibátlanul, de beszéltek egymás nyelvét. – Nálunk is hasznos lenne, ha tanítanák az iskolában a szláv nyelveket, de hát az orosz oktatását is leállították. Ami a politikát illeti, folyamatos párbeszédre lenne szükség, nem pedig adok-kapokra, mert abból nem sült ki semmi jó – szögezi le Sebő László.

B. D.

Pocaklakó a színpadon – csecsemő a színpad mögött

A The Tarantinos nem gátlásos

Mint a vasat a mágnes, úgy vonzották a közönséget a nagyszínpadhoz a Partfűrdő minden pontjáról a The Tarantinos első számának hangjai. A civilben egyébként szolid brit muzsikusok a fellépéseken vadabb éniüket mutatják. A várandós Lady Sarah végigtáncolta a koncertet, 17 hónapos kislánya pedig a színpad mögött aludta át a mama fellépését.

Amikor bekopogtunk a brit zenészek színpad mögötti öltözőjébe, azt hittük, rossz helyen járunk. Egy vörös hajú, copfos lány sminkelte magát az asztalnál, mellette egy átlagos kinézetű fiatalember kávézott.

– Lady Sarah? – kérdeztük a lánytól, mert úgy emlékeztünk: a világhírű filmrendező, Quentin Tarantino tiszteletére megalapított The Tarantinos zenekar énekesnője fekete hajú. Sarah nevetett, előkapta és fel-

húzta fekete parókáját. Most már képen voltunk. Miközben a zenekar egyetlen nőtagja helyet kínált bennünket, megláttuk gömbölyödő pocakját, s gratuláltunk. Sarah a hasát simogatva megjegyezte: a pocaklakó még csupán négy hónapos, de itt van vele 17 hónapos nővére is. A színpad mögött, az egyik autóban van felállítva a kiságy, ott alszik. Elkerekedett a szemünk, hogy bírják az apróságok a zajt pocakon belül és kívül, arról nem is beszélve, hogy Sarah minden alkalommal végigtáncolja a produkciót.

– A 17 hónapos kislányom a pocakomban végigtáncolta velünk Európát – mondta Sarah. – S így van ez a kissebellel is. Nem gondolom, hogy a hangerő ártalmas lenne nekik.

Ezen nem vitakoztunk, inkább arról kérdeztük őket, miért éppen a Tarantino-filmek zenéire építették karrierjüket.

A Kill Bill és a Ponyvaregény filmzenéit is hallhatta a közönség szombat este a SZIN-en, a The Tarantinos koncertjén

Fotó: Szógi Lackó

NÉZŐCSÚCS A SZIN-EN

Ebben az esztendőben megdőlt a 2003 óta az újszegedi Partfűrdőn megrendezett Szegedi Ifjúsági Napok látogatói rekordja. Az eladott jegyek és bérletek pontos számának ismeretében Boros Gyula, a fesztivált szervező Szegedi Ifjúsági Ház Kht. ügyvezetője elmondta: idén 31 ezer 700 vendég fordult meg a négynapos fesztiválon.

– Az 1994-ben bemutatott Ponyvaregény mindnyájunknak nagyon tetszett, ekkor döntöttünk úgy, hogy megalapítjuk a zenekart – mesélte a koncerten kikiáltó szerepben is gyakran és nagy lelkesedéssel tündöklő The Dragon művésznevet viselő, szaxofonos fiatalember. – Tarantinónak sem a filmjei, sem a zenéi nem átlagosak, de el kell ismer-ni, ezt az agresszív műfajt csak a színpadon műveljük. Emellett persze vannak saját számaink is.

Közben már a többi zenész is a kis öltözőben topogott, a pólót és a farmert ingre, öltönyre cserélték, nyakkendőt kötöttek, „belőtték” a frizurát, előkerült a sapka, a napszemüveg. Népszerűségüket firtattuk, erre is nagy nevetés volt a válasz. Aztán megegyeztek abban: talán azért szereti őket a közönség, mert játékosak, nem lehet csint komolyan venni azt, amit a színpadon csinálnak. Évente egyébként hatvan fellépést vállalnak, és szívesen jöttek Szegedre is. Utazni ugyanis mindannyian imádnak, s koncert előtt vagy után mindig találunk módot arra, hogy megnézzék a várost, ahol fellépnek. Kiderült az is: a zenekar nevével nem volt probléma, nem kellett hozzá a világhírű filmrendező engedélye. Quentin Tarantinóval viszont sajnos még nem találkoztak, bár úgy tudják: a rendező már látta az egyik show-jukat. Legnagyobb álmuk, hogy egyszer majd felkéri őket: a következő filmjéhez írjanak zenét.

NYEMCSOK ÉVA